

Pravda, nebo lež? Debata o fake news i v Ostravě vzbudila pozornost

Fm.denik.cz, 5. 12. 2018

Co všechno zahrnuje často opakované spojení fake news? Kdo a proč se nás snaží dezinformovat a jak se falešným zprávám můžeme bránit?

5 fotografií v galerii ›

Debata o fake news pořádá Česká televize po celé republice ve spolupráci s českými univerzitami. Jedna byla i v Ostravě, kde zaujali svými názory Petr Zavadil (vlevo) a Jakub Szántó. | Foto: Rostislav Šimek

O tom všem mluvili v otevřené debatě v aule Ostravské univerzity Fake news: pravda, lži a polopravdy ve veřejném prostoru dva zkušení zahraniční zpravodajové České televize Jakub Szántó a Petr Zavadil spolu se zástupci Ostravské univerzity Petrem Kopeckým z Katedry anglistiky a amerikanistiky a Karlem Hlaváčkem z Katedry sociologie.

PROBLÉM SOUČASNOSTI: MEDIÁLNÍ GRAMOTNOST

Řečníci představili problematiku fake news z různých úhlů pohledu.

Zaměřili se na klasické pojetí falešných zpráv, jejich šíření a vnímání z médií a mediálních agentur. „Žijeme v době, kdy na každého z nás bez rozdílu věku působí obrovské množství mediálních podnětů, které přicházejí všemi možnými způsoby (tisk, rozhlas, televize, internet, sociální sítě, blogy, osobní maily apod.). Není snadné se v nich orientovat, natož určit, která informace je pravda, polopravda nebo lež. Dnes se hodně mluví o mediální gramotnosti, o její nízké úrovni a důležitosti zvyšování. Problém rozpoznat závažnost nebo pravdivost získané informace nemají jen děti a mládež, ale i lidé střední a starší generace,“ upozornil Tomáš Šiřina, ředitel studia České televize v Ostravě.

Posluchači debaty se dozvěděli například co je to tekutý hněv, jaká je u nás mediální gramotnost nebo jak s fake news bojují ve Francii.

DEZINFORMACE MAJÍ TENDENCI ŠÍŘIT SE DÁLE

Fake news očima zahraničního zpravodaje přiblížil nejprve Jakub Szántó. Na příkladu příslušníků syrské civilní obrany Bílých přileb se pokusil demonstrovat, jak funguje dezinformační kampaň ocerňování. „Bílým přilbám málokdo věnoval pozornost až do září roku 2015. Tehdy kamery ukázaly výbuchy ruských bomb na západě země, na druhé straně Sýrie, než kam podle Moskvy zamířila pomoc proti Islámskému státu. Ze dne na den se v ruských médiích objevily zprávy, že Bílé přilby jsou členy Al-Káidy, že fingují falešné scény bombardování. Systematické útoky se rychle rozšířily po sociálních sítích,“ uvedl Szántó s tím, že dezinformační propaganda má podle jeho zkušeností má tendenci šířit se dál.

Se svou zkušeností se podělil i bývalý zpravodaj ve Francii Petr Zavadil. Ten v reportáži z policejní demonstrace v Paříži v roce 2016 ukázal hořící policejní auto, které podle ověřených informací měli zapálit levicoví radikálové. Stejný obrázek auta se po čase objevil v dalším médiu, tentokrát ovšem s jiným popiskem a v jiném kontextu. „Nahrávka toho, jak je zapálené policejní auto, proběhla Českou televizí dvakrát. V těch reportážích

bylo jasně řečeno, o co šlo, nicméně o několik týdnů později se mi vrátila v emailu od jedné divačky, která tutéž nahrávku dostala přes internet s komentářem, že tohle spáchali uprchlíci," prozradil Zavadil.

„Mám pocit, že v české společnosti je silně zakořeněno to, že co je psáno, to je dáno a že je to fakt,“ řekl Petr Kopecký, který se na Ostravské univerzitě věnuje britským a americkým studiím, sociálním a kulturním dějinám Velké Británie a který fake news demonstroval třeba na příkladu předvolebního „šílenství“ v USA.

O DEBATU BYL MEZI STUDENTY VELKÝ ZÁJEM

Aula Ostravské univerzity byla zcela zaplněna, dorazili studenti, akademici i široká veřejnost. Po všech příspěvcích následovala debata s návštěvníky.

Řešily se otázky ohledně informační války a jak se s ní vypořádat, odkud se dezinformace vůbec berou – jestli pouze z Ruska a Číny, a také to, zda není francouzský zákon proti fake news pouhou cenzurou.

Debaty o fake news pořádá Česká televize po celé republice ve spolupráci s českými univerzitami. Jejich účelem je zvýšení mediální gramotnosti. Záznam z té poslední můžete zhlédnout na facebookové stránce Ostravské univerzity.

Zdroj:

<https://fm.denik.cz/z-regionu/pravda-nebo-lez-debata-o-fake-news-i-v-ostrave-vzbudila-pozornost-20181205.html>